

JAROSŁAW WYREMBAK

Glosa

do wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 18 stycznia 2013 roku

V ACa 730/12

Wyrok stanowiący przedmiot niniejszej glosy jest uwarunkowany, w warstwie materialnoprawnej, przede wszystkim treścią art. 66 kodeksu spółek handlowych, który dotyczy spółki jawnej składającej się z dwóch wspólników – i odnosi się do sytuacji, gdy po stronie jednego z nich zaistnieje powód rozwiązania spółki. Powołany przepis stanowi, że w takim przypadku sąd może przyznać drugiemu wspólnikowi prawo do przejęcia majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się z występującym wspólnikiem¹. Zwrot „powód rozwiązania spółki”, użyty w art. 66 k.s.h., kieruje uwagę w stronę art. 58 k.s.h., według którego rozwiązanie spółki „powodują”: 1) przyczyny przewidziane w umowie spółki, 2) jednomyślna uchwała wszystkich wspólników, 3) ogłoszenie upadłości spółki, 4) śmierć wspólnika lub ogłoszenie jego upadłości, 5) wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika lub wierzyciela wspólnika, 6) prawomocne orzeczenie sądu.

Glosowany wyrok został wydany w następującej konfiguracji okoliczności faktycznych i prawnych.

Jedynymi wspólnikami (...) Spółki Jawnej z siedzibą w D. byli C.F. oraz W.B. Zgodnie z postanowieniem zawartym w umowie spółki każdy wspólnik mógł ją wypowiedzieć na sześć miesięcy przed końcem roku obrotowego. Na podstawie powołanego postanowienia oraz art. 61 § 1 k.s.h.² W.B. wypowiedział umowę spółki (pismem z dnia 29 czerwca 2010 roku) – ze skutkiem na koniec roku obrotowego (tj. na dzień 31 grudnia 2010 roku).

¹ Rozliczenie ma nastąpić zgodnie z art. 65 k.s.h., który stanowi m.in., że w przypadku wystąpienia wspólnika ze spółki wartość udziału kapitałowego wspólnika (albo jego spadkobiercy) oznacza się na podstawie osobnego bilansu, uwzględniającego wartość zbywczą majątku spółki; udział kapitałowy powinien być wypłacony w pieniądzu – rzeczy wniesione do spółki przez wspólnika tylko do użytkowania zwraca się w naturze; jeżeli udział kapitałowy wspólnika występującego (albo spadkobiercy wspólnika) przy rozliczeniu wykazuje wartość ujemną, jest on obowiązany wyrównać spółce przypadającą na niego brakującą wartość.

² Art. 61 § 1 k.s.h. stanowi, że jeżeli spółkę zawarto na czas nieoznaczony, wspólnik może wypowiedzieć umowę spółki na sześć miesięcy przed końcem roku obrotowego.

Powód C.F. zażądał, aby Sąd przyznał mu prawo do przejęcia majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się (na podstawie art. 65 k.s.h.) z występującym współnikiem (pозwanym W.B.). W uzasadnieniu wskazał, iż powód i pozwany są jedynymi współnikami spółki jawnej. Przedmiotem działalności spółki jest obsługa i naprawa samochodów. Pismem z dnia 29 czerwca 2010 roku pozwany wypowiedział umowę spółki. Powód proponował rozliczenie na zasadach określonych w art. 65 k.s.h., jednak pozwany zgadzał się wyłącznie na podział majątku spółki. Powód stwierdził, iż nie wyraził zgody na taki podział, gdyż skutkowałby on brakiem możliwości funkcjonowania przedsiębiorstwa.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł w szczególności o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu stwierdził, iż roszczenie powoda rażąco narusza jego interes i wcześniejsze uzgodnienia między stronami. Pozwany stwierdził, że obie strony początkowo były zgodne co do zamiaru podziału przedsiębiorstwa – zwłaszcza nieruchomości – *in natura*. Odnosząc się do okoliczności jurydycznych sprawy, pozwany wyraził pogląd, że art. 66 k.s.h. stanowi wyłącznie rozwinięcie art. 63 k.s.h.³ i nie obejmuje przyczyn rozwiązania spółki określonych w art. 58 k.s.h.

Sąd Okręgowy przyznał powodowi prawo do przejęcia majątku spółki jawnej w likwidacji z jednoczesnym obowiązkiem rozliczenia się z występującym współnikiem, pozwanym W.B. (na zasadach określonych w art. 65 k.s.h.). Sąd uznał, że zostały spełnione wszystkie przesłanki warunkujące możliwość takiego rozstrzygnięcia – podniósł przy tym między innymi, że jest ono uzasadnione nie tylko prawnie, ale i ekonomicznie. Wskazał, że powód jest współnikiem spółki od momentu jej powstania, posiada odpowiednie kompetencje, potwierdzone wieloma świadectwami kwalifikacyjnymi – legitymuje się w szczególności uprawnieniami do wykonywania autoryzowanej obsługi i napraw serwisowych. Zaznaczył też, że spółka jest stroną wielu długoterminowych umów o współpracę, zatrudnia kilkunastu pracowników (na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony), zaś nieruchomość, na której prowadzona jest działalność spółki, zabudowana jest budynkami i urządzeniami posiadającymi wyłącznie wartość użytkową, gdyż ich cena rynkowa jest zbliżona do ceny złomu – podział nieruchomości, prowadzący do rozbiórki tych urządzeń, wywołałby potrzebę bardzo kosztownej modernizacji.

W toku postępowania – i to już przed sądem pierwszej instancji – ujawnił się istotny problem dotyczący relacji zachodzących pomiędzy powołanymi na wstępie przepisami art. 66 oraz art. 58 k.s.h. Można go wyrazić w pytaniu, czy „powód rozwiązania spółki” w rozumieniu art. 66 k.s.h. to okoliczność „powodująca” rozwiązanie spółki w świetle art. 58 k.s.h. – w szczególności: wypowiedzenie umowy spółki przez współnika [art. 58 pkt 5) k.s.h.]. Niniejsza glosa koncentruje się na

³ Przepisy art. 63 k.s.h. stanowią że:

„§ 1. Każdy współnik może z ważnych powodów żądać rozwiązania spółki przez sąd.

§ 2. Jeżeli jednak ważny powód zachodzi po stronie jednego ze współników, sąd może na wniosek pozostałych współników orzec o wyłączeniu tego współnika ze spółki.

§ 3. Przeciwne postanowienia umowy są nieważne”.

tym właśnie aspekcie wyroków wydanych w toku rozpoznawania przedstawionej sprawy.

Zwracając się w stronę stanowisk wyrażanych w piśmiennictwie prawniczym, odnotować trzeba daleko idące rozbieżności dotyczące zapatrywań podniesionego problemu.

Jak zauważa K. Kruczałak⁴, w literaturze przedmiotu zarysowały się dwa poglądy co do sposobu rozumienia określenia „powód rozwiązania spółki”. Według wąskiej interpretacji tegoż pojęcia, rozumie się przez nie „ważny powód” w rozumieniu artykułu 63 § 1 k.s.h. Za takim rozumieniem komentowanego przepisu – wywodzi K. Kruczałak – przemawiałby argument, iż przepis ten, gramatycznie biorąc, odnosi się do spółki jawnej składającej się z dwóch wspólników. Według drugiego poglądu, art. 66 należy interpretować szerzej, opierając się na założeniu, że jest on przepisem szczególnym, regulującym rozwiązanie oraz ustanie spółki jawnej dwuosobowej w sposób odmienny od ogólnych zasad dotyczących osobowych spółek handlowych. Odnosząc się do przedstawionych stanowisk, K. Kruczałak zaznacza, że bliska jest mu koncepcja zakładająca, iż art. 66 k.s.h. jest „szczególnym przypadkiem zastosowania art. 63” – ostatecznie uznaje jednak, że skoro w art. 66 k.s.h. „nie zacieśniono przyczyn rozwiązania do ważnych powodów, przeto możliwa jest i dopuszczalna rozszerzająca interpretacja wyrażenia »powód rozwiązania spółki«”.

Podobnie J. Szwaja⁵ zwraca uwagę, że sformułowanie art. 66 k.s.h. stwarza podstawę do wątpliwości co do tego, jakie zdarzenia i okoliczności mogą uzasadniać jego zastosowanie. Użyte w nim określenie „powód rozwiązania spółki” można bowiem wyjaśniać dwojako – przyjmując, że oznacza ono „ważny powód” w rozumieniu art. 63 § 1 i 2 k.s.h., albo: obejmując nim też powody rozwiązania spółki określone w art. 58 pkt 4) i 5) k.s.h. J. Szwaja opowiada się za drugą z przedstawionych koncepcji.

G. Nita-Jagielski⁶ wywodzi jednak, że „możliwość przyznania majątku spółki jednemu ze wspólników zachodzi w razie, gdy o rozwiązaniu spółki dwuosobowej na podstawie art. 63 § 1 KSH, a powód rozwiązania spółki zachodzi po stronie jednego ze wspólników”. Dodaje, że „jakkolwiek ustawodawca w art. 66 KSH tego wyrażenie nie zastrzega, taki powód rozwiązania spółki, leżący po stronie jednego ze

---

⁴ K. Kruczałak, komentarz do art. 66 k.s.h., (w:) U. Promińska, T. Komosa, J. Frąckowiak, E. Nowińska, M. Du Vall, E. Kiedrowicz, A. Skoczylas, W. Opalski, C. Kosikowski, K. Kruczałak, J. Brol, W. Katner, A. Kidyba, W. Pyziół, *Prawo handlowe 1996–2006*, LexisNexis 2001.

⁵ J. Szwaja, komentarz do art. 66 k.s.h., (w:) S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, M. Tarska, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz do art. 1–150*. Tom I, C.H. Beck, Warszawa 2006, s. 512–514.

⁶ G. Nita-Jagielski, komentarz do art. 66 k.s.h., (w:) J. Bieniak, M. Bieniak, G. Nita-Jagielski, K. Oplustil, R. Pabis, A. Rachwał, M. Spyra, G. Suliński, M. Tofel, R. Zawłocki, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 230.

wspólników, powinien być również w tym przypadku powodem »ważnym«, gdyż tylko takie powody uzasadniają rozwiązanie spółki zgodnie z art. 63 § 1 KSH⁷.

Sklonność do wiązania art. 66 k.s.h. przede wszystkim z regulacjami art. 63 k.s.h. wykazuje także M. Rodzynkiewicz⁸. Stwierdza mianowicie, że do chwili rozwiązania spółki każdy ze wspólników może żądać jej rozwiązania przez sąd w trybie art. 63 § 1 k.s.h. Jeżeli „ważny powód” – wywodzi dalej powoływany Autor – dotyczy tylko wspólnika pozwanego, to wspólnik występujący z powództwem może wnieść o przyznanie mu przez sąd prawa do przejścia majątku spółki, z obowiązkiem rozliczenia się z drugim wspólnikiem. Zastrzega jednak zaraz, że w art. 66 k.s.h. „nie chodzi (...) tylko o »ważny powód«, ale szerzej o każdy powód (przyczynę) rozwiązania spółki, istniejący po stronie jednego tylko wspólnika”⁹.

Do określenia „powód rozwiązania spółki” – w aspekcie przejścia majątku dwuosobowej spółki jawnej przez jednego z jej wspólników – odnosi się także W. Pyziół¹⁰. Powołany autor stwierdza: „W grę może tu wchodzić w zasadzie każdy powód rozwiązania spółki zachodzący po stronie wspólnika, a więc nie tylko ważny powód, o którym mowa w art. 63 § 2, jednak z wyłączeniem śmierci wspólnika (art. 58 pkt 4)”¹¹.

Według K. Strzelczyka¹², w związku z użyciem w art. 66 k.s.h. jednolitego (w porównaniu z art. 58 i art. 63 k.s.h.), a zarazem ogólnego określenia „powody rozwiązania spółki”, można przyjąć, że mieszczą się w nim zarówno „ważne powody” występujące po stronie jednego ze wspólników, które mogłyby uzasadniać rozwiązanie spółki wyrokiem sądowym (na podstawie art. 63 k.s.h.), jak i ustawowe powody występujące po stronie wspólnika, wymienione w art. 58 pkt 4) – ale jedynie w zakresie ogłoszenia upadłości wspólnika – i wymienione w art. 58 pkt 5)¹³.

⁷ G. Nita-Jagielski zaznacza jednak, że w doktrynie rozpowszechniony jest pogląd, iż przepis art. 66 k.s.h. ma zastosowanie również w innych sytuacjach, to jest: gdy zajdzie powód rozwiązania spółki – leżący po stronie jednego ze wspólników – unormowany w art. 58 pkt 4) i 5) k.s.h. (taki jak: śmierć wspólnika, wypowiedzenie umowy spółki).

⁸ M. Rodzynkiewicz, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, LexisNexis, Warszawa 2012.

⁹ M. Rodzynkiewicz precyzuje, że: „Może to być wypowiedzenie umowy spółki przez drugiego wspólnika albo jego wierzyciela (art. 58 pkt 5), jak też ogłoszenie upadłości drugiego wspólnika albo jego śmierć (art. 58 pkt 4), chociaż w art. 66 nie ma mowy wprost o obowiązku rozliczenia się ze spadkobiercą wspólnika. Wydaje się, że mogą wchodzić tu w grę także przyczyny przewidziane w samej umowie spółki (art. 58 pkt 1), np. postanowienie umowne, że spółka dwuosobowa rozwiązuje się w razie osiągnięcia przez drugiego wspólnika określonego wieku (jest to bowiem przyczyna rozwiązania spółki dotycząca tylko tego wspólnika); powód do rozwiązania spółki dotyczący tylko jednego wspólnika może także wynikać z motywów uchwały wspólników o rozwiązaniu spółki (art. 58 pkt 2), np. gdy wspólnicy postanawiają rozwiązać spółkę, gdyż jeden ze wspólników jest przewlekłe chory i nie może pracować dla spółki”; ibidem.

¹⁰ W. Pyziół, komentarz do art. 66 k.s.h., (w:) W. Popiołek, W. Pyziół (red.), J. Frąckowiak, A. Witosz, A. Kidyba, *Kodeks spółek handlowych. Komentarz*, LexisNexis, Warszawa 2008.

¹¹ W. Pyziół argumentuje, że wskazane wyłączenie „wynika pośrednio z brzmienia przepisu art. 66, w którym jest mowa o obowiązku rozliczenia się z występującym wspólnikiem (co implikuje, że wspólnik ten żyje), a nie ma mowy o rozliczeniu ze spadkobiercami wspólnika”; ibidem.

¹² K. Strzelczyk, komentarz do art. 66 k.s.h., (w:) R. Potrzeszcz, T. Siemiątkowski, J.P. Naworski, K. Strzelczyk, *Komentarz do kodeksu spółek handlowych*, LexisNexis, Warszawa 2010.

¹³ Zdaniem K. Strzelczyka, art. 66 nie może mieć zastosowania w przypadku śmierci wspólnika, co wynika pośrednio z jego brzmienia i nakazu rozliczenia się z „występującym wspólnikiem” – powołany

Analiza zapatrywań już nawet tych tylko Autorów, którzy zostali już powołani, upoważnia do stwierdzenia, że w literaturze prawniczej ujawniają się wyraźne i istotne rozbieżności w zakresie opisu relacji zachodzących między art. 66 k.s.h. oraz przepisami art. 58 i art. 63 k.s.h.

Uzasadnione wydaje się przypuszczenie, że to właśnie wskazane rozbieżności stały się podstawą stanowiska prezentowanego przez pozwanego, a opartego na poglądzie, że art. 66 k.s.h. stanowi wyłącznie rozwinięcie art. 63 k.s.h. – i nie obejmuje powodów rozwiązania spółki określonych w art. 58 k.s.h., w szczególności przypadku wypowiedzenia umowy spółki przez współnika.

Sąd Okręgowy uznał, że wskazane stanowisko powoda nie jest trafne. Nie może ono znaleźć oparcia w wykładni językowej, celowościowej ani systemowej. Podniósł, że art. 66 k.s.h. należy traktować jako odrębną podstawę szczególnego rozwiązania spółki ze skutkiem w postaci przejęcia jej przedsiębiorstwa przez jedyne go pozostającego w spółce współnika.

W apelacji od wyroku Sądu Okręgowego pozwany zarzucił w szczególności naruszenie prawa materialnego, tj. art. 66 k.s.h. – przez błędną jego wykładnię.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego. Wywiódł przy tym, że art. 66 k.s.h. odnosi się zasadniczo do wszystkich powodów prowadzących do rozwiązania spółki z wyjątkiem przypadków, gdy dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa na dotychczasowych zasadach gospodarczych jest wykluczone, na przykład na skutek ogłoszenia upadłości spółki. Sąd Apelacyjny argumentował, że art. 66 k.s.h. – używając w warstwie językowej określenia: „powód rozwiązania spółki” – nawiązuje niewątpliwie do treści art. 58 k.s.h., w którym to owe „powody” zostały wymienione. Podobnie jak Sąd Okręgowy, tak też Sąd Apelacyjny podniósł, że ani wykładnia celowościowa, ani wykładnia systemowa nie pozwala na przyjęcie koncepcji skarżącego, zakładającej iż stosowanie art. 66 k.s.h. ograniczone jest jedynie do przypadków sądowego rozwiązania spółki z ważnych powodów na podstawie art. 63 k.s.h.¹⁴ Cel art. 66 k.s.h. – argumentował Sąd Apelacyjny – należy wiązać z dążeniem do zachowania ciągłości przedsiębiorstwa, mimo istnienia podstaw prawnych do jego likwidacji; skoro bowiem w dwuosobowej spółce jawnej pozostaje jeden ze współników, dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa w tej formie prawnej nie jest możliwe – decyzja tegoż współnika o kontynuacji działalności gospodarczej zapobiega likwidacji przedsiębiorstwa i pozwala na dalsze jego funkcjonowanie w ramach samodzielnie prowadzonej działalności. Tak wyznaczony cel, akcentował dalej Sąd Apelacyjny, nie wyklucza możliwości wiązania art. 66 k.s.h. z przypadkami wymienionymi taksatywnie w art. 58 k.s.h. a nawet wręcz przeciwnie: odczytanie art. 66 k.s.h. w kontekście art. 58 k.s.h., urealnia osiągnięcie eksponowanego celu, również w sytuacjach, gdy rozwiąza-

Autor powołuje się w tym zakresie na wyżej przedstawiony pogląd W. Pyziola (uznając go za trafny); ibidem.

¹⁴ Ani też koncepcji zakładającej, że art. 66 k.s.h. stanowi zupełnie samodzielną podstawę rozwiązania umowy spółki przez sąd.

nie spółki nie następuje na mocy orzeczenia sądu [na podstawie art. 58 pkt 6) k.s.h.], ale jest na przykład następstwem wypowiedzenia umowy spółki jawnej przez jednego z dwóch jej wspólników. W konkluzji Sąd Apelacyjny podniósł, że także umieszczenie art. 66 w rozdziale regulującym rozwiązanie spółki i wystąpienie wspólnika – z jednoczesnym odwołaniem się w treści tegoż artykułu do powodów rozwiązania spółki – prowadzi do jednoznacznego wniosku: sąd może przyznać jednemu z dwóch wspólników spółki jawnej (wspólnikowi „pozostającemu”) prawo do przejęcia majątku spółki także w sytuacjach innych niż określona w art. 63 k.s.h.

Trafność wyroku Sądu Apelacyjnego – podobnie jak zasadność wyroku Sądu Okręgowego – jest oczywista. Głosowany wyrok zasługuje jednocześnie na szczególną uwagę – trudno przecenić jego znaczenie. Porządkuje on bowiem obraz relacji zachodzących między art. 66 k.s.h. oraz przepisami z art. 58 i 63 k.s.h. Obraz ten – jak wyżej wskazano (i czego dowodzi też prezentowane w toku postępowania stanowisko pozwanego) – został skomplikowany wątpliwościami wygenerowanymi przez literaturę prawniczą. Warto też podkreślić, że stan niejakiego zamętu interpretacyjnego wokół rozważanych przepisów – wykreowany przez piśmiennictwo prawnicze – zdaje się być zdecydowanie bardziej konsekwencją dość dowolnego (czy też: selektywnego) odczytywania warstwy tekstowej kodeksu spółek handlowych, niż następstwem ścierania się bardziej znaczących koncepcji doktrynalnych. Mając na uwadze treść analizowanych przepisów, trudno zakładać, że nie istnieje żaden związek między art. 66 a art. 63 k.s.h. Związek ten nie może być jednak postrzegany na podstawie założenia, że art. 66 stanowi jedynie „szczególny przypadek zastosowania art. 63 k.s.h.”. Sprzeciwia się temu oczywisty argument interpretacyjny, wywodzony z porównania właśnie warstwy tekstowej rozważanych przepisów, która przesądza o tym, że ich zakres regulacyjny jest wyraźnie różny. Ta okoliczność, że zarówno art. 63, jak i art. 66 k.s.h. przewidują możliwość wykorzystania drogi sądowej w procesie rozwiązania spółki lub wystąpienia wspólnika nie zmienia przecież faktu, że każdy z nich zakłada, iż jest to droga warunkowana przez inne przesłanki i prowadząca do innego celu. Nie ma zatem tożsamości merytorycznej w zakresie materii regulowanej przez rozważane przepisy. Założenie, że art. 66 stanowi jedynie „szczególny przypadek zastosowania art. 63 k.s.h.”, jest błędne. Brak jest wszakże podstaw do wywodzenia, iż art. 63 k.s.h. nie może mieć zastosowania do spółki jawnej tworzonej przez dwóch wspólników – także każdy ze wspólników takiej spółki ma legitymację (właśnie z mocy art. 63 k.s.h., a nie na podstawie art. 66 k.s.h.) do tego, by „z ważnych powodów” żądać rozwiązania spółki przez sąd.

Konstrukcja art. 63 k.s.h. wyraźnie jest oparta na przesłance „ważnych powodów”, która na gruncie art. 66 k.s.h. nie ma żadnego samodzielnego i bezpośredniego znaczenia – zyskuje je dopiero poprzez treść art. 58 pkt 6) k.s.h. To właśnie przepis z art. 58 pkt 6) k.s.h. kreuje dopiero niejakie powiązanie pomiędzy art. 66 i art. 63 k.s.h.

W okolicznościach sprawy, której dotyczy glosowany wyrok, art. 63 k.s.h. nie mógł mieć żadnego zastosowania, gdyż zaistniałym powodem rozwiązania spółki było wypowiedzenie umowy spółki przez jednego z jej dwóch wspólników – to jest okoliczność, o jakiej traktuje art. 58 pkt 5) k.s.h. Nie oznacza to jednak, że Sąd nie mógł przyznać powodowi prawa do przejęcia majątku spółki na podstawie art. 66 k.s.h. – wbrew bowiem wątpliwościom wykreowanym przez piśmiennictwo prawnicze i wbrew stanowisku prezentowanemu przez pozwanego przepis ten nie ma charakteru jedynie akcesoryjnego wobec art. 63 k.s.h.; możliwości jego zastosowania nie limitują – w charakterze warunku *sine qua non* – okoliczności wskazane w art. 63 k.s.h.

Zarówno Sąd Okręgowy, jak i Sąd Apelacyjny wykazał bardzo rozsądny – i potrzebny w tym wypadku – dystans wobec wykreowanych przez doktrynę wątpliwych meandrów interpretacyjnych. Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny, uwzględniając różne aspekty rozumienia rozważanych przepisów – w tym te, które uwarunkowane są kształtem warstwy tekstowej kodeksu spółek handlowych – zasadnie dostrzegł oczywisty związek między treścią art. 66 i art. 58 k.s.h.¹⁵

STRESZCZENIE

Wyrok stanowiący przedmiot niniejszej glosy jest uwarunkowany w warstwie materialnoprawnej przede wszystkim treścią art. 66 kodeksu spółek handlowych, który dotyczy spółki jawnej składającej się z dwóch wspólników i dotyczy sytuacji, gdy po stronie jednego z nich zaistnieje powód rozwiązania spółki. Powołany przepis stanowi, że w takim przypadku sąd może przyznać drugiemu wspólnikowi prawo do przejęcia majątku spółki z obowiązkiem rozliczenia się z występującym wspólnikiem. W literaturze prawniczej ujawniają się wyraźne i istotne rozbieżności w zakresie opisu relacji zachodzących między art. 66 k.s.h. a przepisami art. 58 i art. 63 k.s.h. Glosowany wyrok porządkuje obraz tych relacji. Wbrew wątpliwościom, wykreowanym przez piśmiennictwo prawnicze, art. 63 k.s.h. nie ma charakteru jedynie akcesoryjnego wobec art. 63 k.s.h.; możliwości jego zastosowania nie limitują – w charakterze warunku *sine qua non* – okoliczności wskazane w art. 63 k.s.h.

SUMMARY

The sentence that is discussed in the gloss on its substantial and legal level depends on the wording of Article 66 of the Commercial Code regarding a two entities partnership and refers to a situation when one of them is blamed for creating

---

¹⁵ I Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny równie zasadnie odrzucił koncepcję zakładającą, że art. 66 k.s.h. stanowi jedynie rozwinięcie art. 63 k.s.h. – że jest jedynie szczególnym przypadkiem jego zastosowania.

a reason to dissolve the partnership. According to the regulation, in such a case the court may decide to grant the other partner the right to overtake the company assets providing the parties settle accounts with each other.

Law literature discloses clear and significant discrepancies in the description of the relation between Article 66 of the Commercial Code and Articles 58 and 63 of the Commercial Code. The discussed sentence puts these relations in order. In spite of all doubts created by law literature, Article 66 of the Commercial Code does not have an accessory character towards Article 63 of the Commercial Code; the possibilities of its use are not limited – as a *sine qua non* condition – by circumstances pointed out in Article 63 of the Commercial Code.

RÉSUMÉ

La décision qui est le sujet de cette glose est conditionnée avant tout par le contenu de l'art.66 du code des sociétés commerciales qui concerne la société publique composée de deux associés et explique la situation dans laquelle l'un de deux associés trouve la raison pour résoudre la société. L'article cité constitue que dans ce cas la cour peut accorder à ce deuxième associé le droit de la reprise des biens de la société avec l'obligation de règlements des comptes envers le premier associé.

Mais dans la littérature juridique il y a des divergences claires et importantes dans le cadre de la description des relations entre l'art.66 du code des sociétés commerciales et des règles de l'art.58 et de l'art.63 de code des sociétés commerciales. La décision dont on parle dans cette glose montre précisément l'image de ces relations. Malgré tous les doutes indiqués dans la presse juridique, l'art.63 du code des sociétés commerciales n'a pas de caractère accessoire auprès de l'art.66 du code des sociétés commerciales; les circonstances démontrées dans l'art.63 du code des sociétés commerciales ne limitent pas les possibilités de son utilisation comme une condition *sine qua non*.

РЕЗЮМЕ

Приговор, являющийся объектом настоящего комментария, обусловлен под материально-правовым углом прежде всего содержанием статьи 66 кодекса коммерческих компаний, касающегося открытого общества, состоящего из двух партнёров – и относится к ситуации, когда со стороны одного из них появится иск о расторжении общества. Соответствующее правило гласит, что в таком случае суд может признать другому партнёру право принять имущество компании при условии обязательства расчёта с партнёром, выступившим с иском.

В юридической литературе обнаруживаются явные и существенные расхождения в сфере характеристики отношений, возникающих между ст. 66 кодекса

коммерческих компаний, и положениями ст. 58 и ст. 63 кодекса коммерческих компаний. Комментируемый приговор даёт возможность упорядочить форму этих отношений. Вопреки сомнениям, звучащим на страницах юридических изданий, ст. 58 кодекса коммерческих компаний не имеет сугубо аксессуарного характера в отношении ст. 63 кодекса коммерческих компаний; возможности её применения не ограничивают – в качестве условия *sine qua non* – обстоятельств, указанных в ст. 63 кодекса коммерческих компаний.